

РЕШЕНИЕ

№ 1604

гр. София, 15.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 09.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **5135** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.
Образувано е въз основа на определение № 3064/24.04.2020 г., постановено по адм. д. № 1654/2020 г. по описа на АССГ, Второ отделение, 48 състав, с което съдът е разделил производството по същото дело, образувано по искова молба на [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Агенция "Митници" при Министерство на финансите.
С искова молба /уточнение/ от 10.08.2020 г. /л.25/, депозирана от адв. М. А., пълномощник на ищеца [фирма] е конкретизиран предявения иск за имуществени вреди, както следва:

С исковата молба, предявена от [фирма], с ЕИК[ЕИК], срещу Агенция "Митници при Министерство на финансите се претендира осъждане на ответника да му заплати сумата 724,81лв., представляваща обезщетение за претърпени от дружеството имуществени вреди - пропуснати ползи, за периода от 31.03.2008 г. до 17.02.2011 г., изразяващи се в законна лихва върху сумата от 2016 лв., внесена като депозит от дружеството на 31.03.2008 г. и освободена на 17.02.2011 г., вследствие на отмяната на Решение № 583/07.10.2008 г. издадено Началника на Митница "Аерогара С.", с Решение 118/08.01.2010 г. по адм. д. № 1874/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с Решение № 7857/14.06.2010 г. по адм. д. № 2875/2010 г. по описа на Върховен административен съд. Върху посочената главница от 724,81 лева се претендира и законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба -

31.10.2011 г. до окончателното изплащане на сумата.

В съдебно заседание ищецът се представлява от адв. А., която моли да се уважи предявения иск, като основателен и доказан, по съображения в представени писмени бележки. Претендира присъждане на направените разноски, съобразно списък по чл. 80 от ГПК.

Ответникът - Агенция "Митници", чрез процесуалния си представител юрк. А., в представен писмен отговор и в съдебно заседание оспорва предявения иск и моли да се отхвърли като неоснователен и недоказан. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Участващият по делото прокурор Д. от Софиска градска прокуратура, изразява становище за основателност на предявените искове.

Доказателствата по делото са писмени и не са оспорени от страните. Прието е като доказателство адм. д. № 1874/09 г. по описа на АССГ, I отделение, 18-ти състав, както и съдебните протоколи и ССЧЕ, изготвени по адм.дело №9503/2011г.

Административен Съд С. - град, I отделение, 4 състав, след като се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че производството по настоящето дело е образувано, след като с Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. д. № 1016/2018 г. по описа на ВАС е отменено Решение № 6129 от 30.10.2017 г. по адм. д. № 4251/2017 г. по описа на АССГ и делото е върнато за ново разглеждане и указания за разделянето на исковите претенции. Образувано е адм. д. № 1654/2020 г. по описа на АССГ, Второ отделение, 48 състав. С определение № 3064/24.04.2020 г. по същото дело е отделен настоящият иск за разглеждане в отделно производство.

Видно от приетото за послужване административно дело № 1874/2009 г. по описа на АССГ, 18 състав, с Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., е определена нова митническа стойност на внесени от ищецът стоки от Турция с ЕАД № 08BG005102H0018100/30.03.2008г. и е определено ДДС за доплащане в размер на 2 574, 18 лв. Предвидено е, след влизане в сила на решението, учредения от дружеството депозит да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение в размер на 2 574, 18 лв. С преводно нареждане от 31.03.2008 г. (л.31) ищецът е внесъл по сметка на Митница "Аерогара С. сумата от 2016 лв., като депозит по ЕАД № 08BG005102H0018100.

С Решение № 118/08.01.2010 г. по адм. д. № 1874/2009 г. по описа на АССГ е отменено Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. Актът на АССГ е оставен в сила с решение № 7858/14.06.2010 г. по адм. д. № 2875/2010 г. по описа на ВАС.

С платежно нареждане от 17.02.2011 г. (л. 32) Митница "Аерогара С. е наредила превеждане на [фирма] сумата от 11560 лв., като основание за превода е посочено "депозити по решения 538, 676, 562, 580, 636, както и процесното 583".

С предявената искова молба се твърди, че внесеният депозит от 2016.00 лева е определен незаконосъобразно, като единствения начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. Това твърдение се доказва с отмяната на решението на митническия орган по съдебен ред.

С уточнителна молба (л.25), ищецът твърди, че дружеството е претърпяло вреди в размер на 724,81 лв., представляващи законната лихва върху сумата от 2016 лв., внесена като депозит от дружеството на 30.03.2008 г. и освободена на 17.02.2011 г., вследствие на отмяната на решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница

Аерогара С.. Поддържа се, че претендираните имуществени вреди-724,81 лева, са съизмерима с размера на законната лихва, изчислена по правилото на чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, в резултат на лишаването на дружеството ищец от право да ползва внесените като депозит средства.

Административен Съд С. - град, I отделение, 4 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: Искът е допустим. Същият е предявен след отмяната на административен акт-Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран, тъй като е бил адресат на отменения като незаконосъобразен административен акт, от който твърди, че е претърпял имуществени вреди, предмет на исковата молба.

Отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и юридически лица е регламентирана в разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди(ЗОДОВ). Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност, като съгласно, ал. 2 исковете по ал. 1 се разглеждат по реда, установен в Административно процесуалния кодекс. За да бъде реализирана отговорността на държавата или общините за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва при условията на пълно и главно доказване ищецът да установи наличието на следните предпоставки:

1. Наличие на незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган и длъжностни лица при осъществяване на административна дейност, като в случаите на отговорност от административен акт, същият съгласно разпоредбата на чл. 204, ал. 3 от АПК, следва да е отменен по съответния ред;
2. Наличие на реална вреда /имуществена и/или неимуществена/, настъпила за ищеца;
3. Наличие на причинно-следствена връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

При липса на която и да е от посочените предпоставки, не може да бъде реализирана отговорността на държавата и общините по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. С оглед разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Следователно имуществената отговорност по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е обективна, безвиновна.

Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК исковете се предявяват срещу юридическото лице, от чийто незаконосъобразен акт са причинени вредите. В случая искът е предявен от надлежна страна и срещу надлежен ответник-Агенция Митница С., в състава на която се включва административният орган, издал отменения административен акт-Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

В производството по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ищецът следва да докаже претърпените вреди, техния характер и размер, както и наличие на пряка причинно-следствена връзка между претендираните вреди и незаконосъобразния административен акт,

действие или бездействие.

Настоящият състав приема, че в процесния случай е доказано наличието на посочените по-горе кумулативни предпоставки за ангажиране обективната и безвиновна отговорност на ответника-Агенция Митници С. предвид следното:

Налице е отменено като незаконосъобразно Решение № 583/07.10.2008г. на началника на Митница Аерогара С., с което ищецът [фирма] е задължено да заплати публични държавни вземания общо в размер на 2016 лева по митническа декларация с ЕАД № 08BG005102H0018100/30.03.2008 г., като с диспозитива на решението (т. 4) е прието, че след влизането му в сила учреденият депозит с ПН в размер на 2016 лв. да бъде усвоен за погасяване на възникналото задължение, както и за дължимите лихви, считано от 30.03.2008 г., до окончателното погасяване на сумите.

Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е отменено като незаконосъобразно с влязло в сила на 14.06.2010г. решение № 118/08.01.2010 г. по адм. д. № 1874/2009 г. по описа на АССГ. Предвид изложеното, съдът приема, че е доказано наличието на първата предпоставка, обуславяща основателността на предявения иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Налице е и втората предпоставка, обуславяща основателността на предявения иск, а именно: наличие на причинена вреда от отмененото като незаконосъобразно Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

Претендираната имуществената вреда в размер на 724,81 лева, се съизмерва с размера на законната лихва върху сумата от 2016.00 лв., внесена от ищеца като депозит по сметка на Митница "Аерогара С. на 31.03.2008 г. съгласно отмененото като незаконосъобразно Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., което е безспорно установено от приобщените по делото писмени доказателства и не се оспорва от ответника. За времето от 31.03.2008 г. -датата на внасяне на сумата 2016.00 лв. до нейното възстановяване на 17.02.2011 г., ищецът [фирма] е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства в размер на 2016.00 лв., като е понесло вреди под формата на пропуснати ползи, които са реални, а не хипотетични вреди и се съизмерват с размера на законната лихва, за периода на задържане на сумата, който размер не следва да се доказва изрично. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 от ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя дължник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди, съобразно нормите на чл. 51, респективно - чл. 82 ЗЗД (в зависимост от източника на възникналото облигационно задължение - деликт или неизпълнен договор). При извършената служебно проверка чрез С..ВГ, се установи съответствие на изчислената законна лихва върху сумата 2016.00 лева с претендирания от ищеца размер от 724,81 лева. В подкрепа на този извод е заключение на съдебно-счетоводна експертиза /ССЕ/, приета по адм. д. № 9503/2011 г. на АССГ.

При преценката на характера на претендираните вреди и основателността на предявения иск, във връзка с доводите на ответника, настоящият състав съобрази и Решение на СЕС от 18.01.2017 г. по дело С-365/15. Според задължителното тълкуване дадено с това решение: когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза — което запитващата юрисдикция следва да провери — за държавите членки е налице

задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Посоченото задължително тълкуване пренесено на плоскостта на настоящия казус, води до извод, че размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представлява лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата, т.е. от 31.03.2008 г. до 17.02.2011 г. Задължението на държавата да репарира вредите, произтича и от чл.17 от Хартата на основните права на ЕС(Решение №1182 от 24.01.2020г. по адм.д. №2928/2018г., ВАС, III отд.). За този период дружеството незаконосъобразно е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими минимум със законната лихва за забава.

Съдът приема, че в случая е установено наличието и на третата предпоставка, а именно: наличие на пряка причинна връзка между отменения като незаконосъобразен административен акт и причинената имуществена вреда, предмет на предявения иск в размер на от 724,81лева. Безспорно е, че ако не беше издадено незаконосъобразното решение на Митница Аерогара С., дружеството не би дължало внасяне на сумата от 2016,00лв. лева депозит за осъществения внос, поради което за времето от нейното внасяне до възстановяването ѝ обратно, дружеството не е могло да разполага с тази сума. След като дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, по този начин е понесло вреди под формата на пропуснати ползи и нейният минимален размер е съизмерим със законната лихва за периода на задържането ѝ.

По изложените съображения настоящият състав приема, че ищецът е доказал наличието на кумулативните предпоставки по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ответника, на същото основание в размер на исковата сума 724,81лева, ведно със законната лихва върху нея, считано от предявяване на исковата молба в съда-31.10.2011 г. до окончателното изплащане на сумата.

Относно възраженията на ответника.

Съдът не приема възражението на ответника за неоснователност на предявения иск. Както вече се посочи отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е обективна, безвиновна. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице, от което следва извод, че отговорността е обективна, безвиновна и пълна(отговорност се носи за всички имуществени и неимуществени вреди), които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Посочените предпоставки съдът приема, че в случая са доказани.

Неоснователно е становището на ответника, за липса на доказани вреди, обосновано с разпоредбата на чл. 197, ал. 1 от ЗМ. Според чл. 197, ал. 1 от ЗМ (ред. към момента на възникване на митническите задължения) обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне. Отмяната на акта има обратно действие, т.е. с обратна сила отпадат разпоредените с него задължения за допълнителни публични вземания, респ. учредения във връзка с тях депозит. От съдържанието на цитираната разпоредба следва извод, че с отмяната на акта, за

задълженото лице възниква право на възстановяване на сумите, внесени във връзка с определения от митническите органи депозит.

Съгласно легалното определение по чл. 235, §1, б.1а1 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 "възстановяване" е връщане в пълен или частичен размер на заплатените вносни или износни сборове. Възстановяването или опрощаването на вносни или износни сборове се разрешава след подаването на молба пред съответното митническо учреждение преди изтичането на срок от три години, считано от датата, на която длъжникът е бил уведомен за тези сборове. Когато митническите органи установят самостоятелно в този срок някои от обстоятелствата по параграф 1, първа и втора алинея, те пристъпват служебно към възстановяване или опрощаване (чл. 236, §2 от Регламент (ЕИО) № 2913/92).

В случая, спорът не е относно правото на възстановяване на митническите задължения, доколкото депозитът е възстановен на 17.02.2011 г., а относно основанието и размера на претендираните от ищеца имуществени вреди във връзка с внесения депозит във връзка с установени публични задължения с Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., което е отменено от АССГ с влязло в сила решение, поради което доводите на ответника се приемат за неоснователни.

Според настоящият състав, не е налице отрицателната предпоставка по чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, изключваща отговорността на ответника по ЗОДОВ, тъй като специалният закон - Закон за митниците или Регламент (ЕИО) № 2913/92 (приложим към момента на възникване на задължението) не уреждат специален ред за търсене на претендираните имуществени вреди. Действително, чл. 235 и чл. 236 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 уреждат ред за подаване на молба за възстановяване на митните сборове, а по аргумент на чл. 241, митническите органи следва да постановят решение за възстановяване. В случая, този ред е неприложим, тъй като утежняващият административен акт е отменен по съдебен ред и възникналото от негова отмяна задължение за възстановяване на внесения депозит е изпълнено на 17.02.2011 г.

Основанието за обезщетяване на претендираните имуществени вреди, поради неизползване на паричните средства от момента на тяхното внасяне на 31.03.2008 г. до възстановяването им, следва да се реализира по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. В този смисъл е решение № 1182 от 24.01.2020 г. по адм. д. № 2928/2018 г. на ВАС, III-то отделение, постановено по идентичен случай.

Неоснователно е и становището на ответника за съпричиняване на вредите по смисъла на чл. 5 от ЗОДОВ, тъй като не са установени предпоставките (противоправно поведение на ищеца), от които да следва извод за съпричиняване на претърпяните имуществени вреди от страна на ищеца.

Неоснователно е и възражението на ответника, че правото на иск е погасено по давност. Съгласно т. 4 от ТР № 3/22.04.2005 г. по гр. дело № 2/2004 г. ОСГК на ВКС, началният момент на погасителната давност за предявяване на иски за обезщетение, основаващи се на отменени като незаконосъобразни актове на администрацията, започва да тече от влизане в сила на решението, с което актът е отменен. В случая, административният акт - Решение № 583/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е отменено с влязло в

сила на 14.06.2010 г. Решение № 118/08.01.2010 г. по адм. д. № 1874/2009 г. по описа на Административен съд София-град, а исковата молба (от разделянето на която е образувано настоящото дело) е предявена в АССГ на 31.10.2011 г. Следователно искът за обезщетение е предявен в тригодишния срок по чл. 111, б. "в" от ЗЗД и не е погасен по давност, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 115, б. "ж" от ЗЗД, давност не тече докато трае съдебния процес относно вземането.

По изложените съображения, съдът приема предявеният иск за основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен в претендирания размер от 724,81лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 31.10.2011 г. до окончателното ѝ изплащане.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски общо в размер на 325 лева, в това число: 25.00 лева държавна такса и 300.00 лева адвокатско възнаграждение, съобразно представения (стр. 102)) договор за правна защита и съдействие.

Водим от горното и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Първо отделение, 4 състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенция "Митници" – С. да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], [населено място], [улица], ет.1, ап.1, сумата 724,81 лв. (седемстотин двадесет и четири лева и осемдесет и една стотинки), представляващи имуществени вреди-пропуснати ползи, съизмерими със законната лихва върху сумата от 2016.00 лв. - платен депозит за освобождаване на стоки под митнически надзор, определен с Решение № 583/2008 г. на началника на Митница Аерогара С., отменено с Решение № 118/08.01.2010 г. по адм. д. № 1874/2009 г. по описа на Административен съд София-град, влязло в сила на 14.06.2010 г., ВЕДНО със законната лихва върху присъдената сума, считано от предявяването на исковата молба - 31.10.2011 г., до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Агенция "Митници" - С. да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], [населено място], [улица], ет.1, ап.1, сумата от 325, 00 (триста двадесет и пет) лева, представляващи разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България

СЪДИЯ: